

Instructieboek

Vrijwilligers theatertechniek de Muze

Tekst en afbeeldingen Ronald Dirkmaat 2007
Revisie mei 2011

Instructieboek

Vrijwilligers theatertechniek de Muze

Inhoud

1. Inleiding	(blz. 2)
2. Werkhouding	(blz. 3)
3. Algemene regels	(blz. 4)
4. Theatertermen/benamingen	(blz. 5)
5. Kabels	(blz. 6)
6. Theaterspots	(blz. 8)
7. Slot	(blz. 12)

1. Inleiding

Welkom als vrijwilliger bij het team theatertechniek van de Muze Noordwijk.
Als vrijwilliger ben je er om de professionele technici die in het theater aanwezig zijn te assisteren.

Dit instructieboekje is er voor bedoeld om je enige duidelijkheid te geven over wat er zoal gebeurt tijdens een theaterproductie en hoe en met welke materialen en apparatuur er gewerkt wordt.

Neem dit boekje eens rustig door voordat je voor de eerste keer als vrijwilliger komt helpen in de Muze en gebruik het later, indien nodig als naslagwerk.

Mochten er dingen in dit boekje staan die niet duidelijk lijken, dan horen wij het natuurlijk graag.

Namens het technische team van de Muze,
veel succes met je werkzaamheden in de Muze en natuurlijk nu alvast bedankt voor je inzet!

2. Werkhouding

Zoals in de inleiding gezegd, ben je er als vrijwilliger van de techniek om de professionele technici die in het theater aan het werk zijn te assisteren.

Tijdens professionele producties in de Muze is er minimaal één technicus van de Muze aanwezig met daarnaast één of meerdere vrijwilligers. Bijna altijd heeft de bezoekende theaterproductie ook zelf één of meer (gast)technici bij zich.

Wij, als technici en vrijwilligers van de Muze zijn er om samen met de (gast)technici de productie op te bouwen, te begeleiden tijdens de show en alles weer af te bouwen.

Vanuit de Muze proberen we er voor te zorgen dat de (gast)technici en artiesten zich welkom voelen en graag bij ons terugkomen. Ook is het vaak nodig (bij de wat brutalere gasttechnici en artiesten) ze het gevoel te geven dat ze bij ons TE GAST zijn, en dat ze niet thuis zijn en kunnen doen en laten waar ze zin in hebben.

Dring je niet op bij artiesten en bezoek niet onnodig de kleedruimten.

Om problemen te voorkomen:

Heeft een (gast)technicus of artiest een vraag waar je niet direct antwoord op weet, verwijst altijd door naar één van de vaste technici van de Muze.

Neem nooit zelf beslissingen, en zeg geen dingen toe met betrekking tot de techniek. Laat dit altijd over aan een technicus van de Muze.

Werkzaamheden:

Vraag aan een technicus van de Muze welke werkzaamheden je kunt verrichten. Soms zul je gekoppeld worden aan een (gast)technicus om deze te assisteren met zijn werk.

Indien je klaar bent met de gevraagde werkzaamheden, vraag dan of je nog ergens mee kunt helpen.

Vaak zijn er momenten dat je even niets kunt doen, voel je dan niet nutteloos, maar gebruik het moment om even je rust te nemen.

Na verloop van tijd zul je steeds meer zelf het werk 'zien' en is er ook zeker de mogelijkheid om zelf werkzaamheden te verrichten zonder daar eerst om te hoeven vragen.

We vinden het zelfs erg belangrijk dat je na verloop van tijd zelfstandig diverse werkzaamheden kunt verrichten.

Kleding:

Draag tijdens het op en afbouwen van de productie stevige schoenen, het liefst werkschoenen met verharde (stalen)neus.

Draag indien beschikbaar gesteld onze bedrijfskleding.

- Tijdens op en afbouwen het liefst zwarte kleding.

- Tijdens de voorstelling verplicht (enigszins nette) zwarte kleding.

Je maakt deel uit van het visitekaartje van de Muze, zowel naar de bezoekers als naar artiesten.

3. Algemene regels

Tijdens de opbouw van een show wordt er veel met zware en dure apparatuur gewerkt. Wees altijd voorzichtig met apparatuur en materiaal en blijf alert.

Blijf van eventueel opgestelde muziekinstrumenten af.

Loop nooit onder of in de directe omgeving van de hoogwerker als er iemand mee aan het werk is. Er bestaat altijd de kans dat er iets (per ongeluk) naar beneden valt.

Het is niet gewenst om vóór en na voorstelling en in de pauze veel door het publiek te lopen. Probeer dit dus zo veel mogelijk te voorkomen.

Als de theaterzaal is geopend voor publiek, wordt er bij geopend doek niet meer over het toneel gelopen.

Is het noodzakelijk dat je vanuit de regiekamer of de zaal naast, achter of op het podium komt, loop dan achterom via de foyer en de gang van het cultureel centrum.

Zorg ten alle tijden voor je eigen veiligheid en die van andere mensen en collega's in het gebouw.

De technische ruimte beneden mag alleen worden betreden door eigen technici en vrijwilligers van de Muze.

(Gast)technici hebben dus geen toegang, tenzij hierop uitzondering wordt gemaakt door een technicus van de Muze.

De regiekamer boven in de zaal mag alleen worden betreden door eigen technici en vrijwilligers van de Muze en indien noodzakelijk door (gast)technici.

Tijdens repetities, soundcheck en show stilte op het podium, in de zaal en in de regiekamer.

Blijf van spullen/apparatuur af waarvan je niet weet wat het is of hoe je het moet behandelen/hanteren.

Rijd niet zomaar met zwaar materieel (bijvoorbeeld de hoogwerker) over kabels.

Zijn er dingen onduidelijk?

Stel je vraag aan een technicus van de Muze.

4. Theatertermen/benamingen

In Nederland benoemen we het toneel altijd vanuit de zaal gezien:

Toneel links is vanuit de zaal gezien links.

Toneel rechts is vanuit de zaal gezien rechts.

Opmerking:

Wordt dit incidenteel door een (gast)technicus in het Engels benoemd, dan wordt het vanaf het podium kijkend naar de zaal gezien:

Stage left is vanaf het podium gezien links.

Stage right is vanaf het podium gezien rechts.

Zijtoneel links en rechts is het gedeelte van het toneel naast het daadwerkelijke podium.

Poot – Lange doek aan beide zijkanten van het podium.

Fries – Brede baan doek boven het podium.

Fond / Achterdoek – Doek over de gehele breedte achter het podium.

Horizon(doek) – Wit doek over de gehele breedte achter het podium.

Manteau – Houten paneel links en rechts voor op het podium. Aan de achterkant kunnen lampen bevestigd worden.

Voordoek – Doek om de toneelopening af te sluiten. Te bedienen met een touw op toneel links.

Zaalbrug – Stalen loopbrug in de zaal waar lampen in hangen.

Frontlicht – De lampen in de zaalbrug.

Trek – Buis om licht of decor aan op te hangen.

Genie – Hoogwerker (eigenlijk de merknaam).

Alleen te gebruiken door hiervoor geïnstrueerde personen!

Willem-Jantje – Rubbertje om kabels aan de lichttreks te bevestigen. Ook Jan-Willempje genoemd.

Gaffa(tape) – Merk tape dat veel gebruikt wordt in de theaterwereld.

Kabelmat – Rubber of pvc 'mat' om over kabels te leggen op plekken waar veel gelopen wordt.

ASL – Intercom (eigenlijk de merknaam). Ten behoeve van communicatie tussen verschillende posities in de zaal.

5. Kabels

Alle kabels van de Muze zijn gesorteerd op type en lengte.

De lengte van de kabel is te herkennen aan een **kleurcodering**:

ROOD	=	2,5 meter
GEEL	=	05 meter
WIT	=	10 meter
BLAUW	=	15 meter
GROEN	=	20 meter

Hier de meest gebruikte types kabel:

Harting (han-16) verlengkabel
8-kanaals multikabel voor licht

XLR verlengkabel (3polig)
Wordt gebruikt als microfoonkabel

Shucko verlengkabel

Shucko verdeelblokje

CEE Verlengkabel

CEE Verdeelblok

CEE Kabels worden in de Muze alleen gebruikt voor het aansluiten van theaterspots.

Rol na gebruik kabels netjes op (vraag eventueel om instructies van een technicus van de Muze).

Berg kabels op, op de daarvoor bestemde plaats.

6. Theaterspot

In dit hoofdstuk enige uitleg over de verschillende theaterspots die in de Muze gebruikt worden.

Behandel spots altijd voorzichtig!

Verplaats de spots nooit wanneer deze nog heet zijn. De lamp kan hierdoor beschadigen.

De Muze beschikt over de volgende spots:

Multipar, PC, Fresnel, Profiel, Zoom-profiel.

De bovengenoemde spots worden later in dit hoofdstuk besproken.

Om het licht uit een theaterspot kleur te geven, worden **kleurfilters** gebruikt. Dit zijn gekleurde doorzichtige kunststof velletjes. Elke kleur heeft een eigen 3-cijferig nummer. De **kleurfilter** wordt in of achter een **filterframe** in de theaterspot geschoven.

Aan elke spot hangt een staalkabeltje. Dit is de **safety (steel)**. De **safety** wordt om de zelfde buis vastgemaakt als waar de lamp aan hangt voor extra veiligheid.

PC en **Fresnel** spots hebben 4 kleppen aan de voorkant.

Deze **4 kleppen** samen heten de **barndoor**.

Profiel en **Zoom-profiel** spots hebben **messen**. Dit zijn metalen schuifjes om de lichtbundel een vorm te kunnen geven.

De handvaten van deze 4 messen steken aan de zijkanten uit de spot.

De zijde waar de aansluitkabel uit de spot komt is ALTIJD de onderkant.

De verschillende type spots worden hieronder behandeld:

Multipar – 575 Watt (standaard in de Muze met *Medium lens uitgerust*).

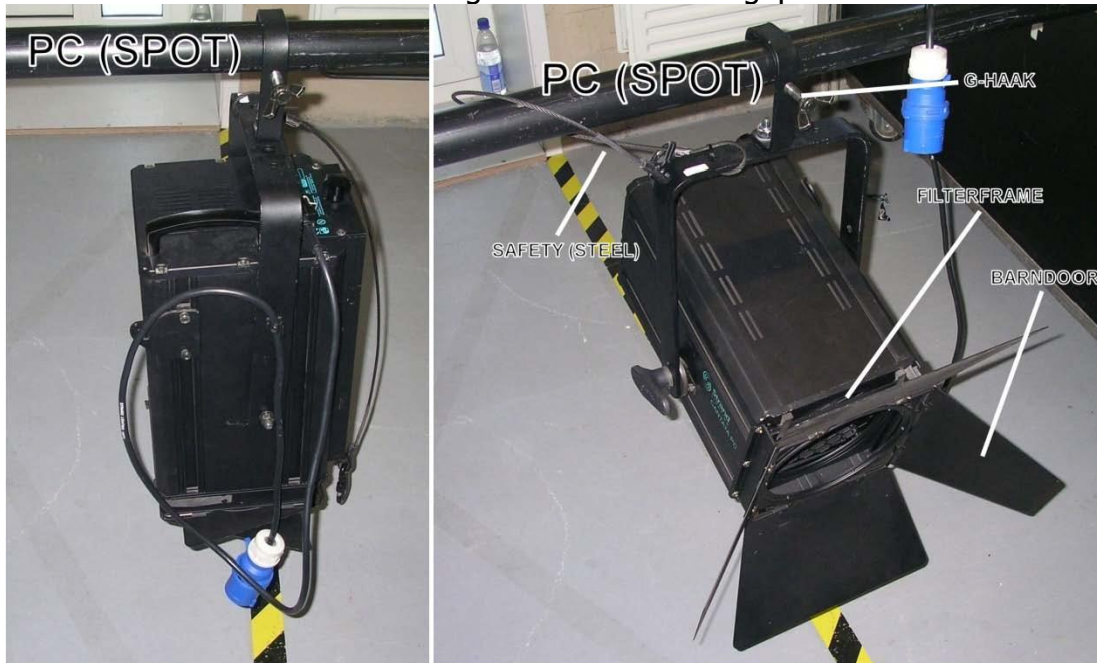
In de **multipar** kunnen 4 verschillende lenzen geplaatst worden:

Very Narrow (voor een smalle lichtbundel), **Narrow** (voor een iets bredere lichtbundel),

Medium (voor een ovale lichtbundel), **Wide** (voor een brede lichtbundel).

PC – 1200 Watt (PC staat voor Pebble Convex of Plano Convex).
De lichtbundel van de PC kan in grootte worden aangepast.

Fresnel – 1200 Watt (Fresnel staat voor het type lens dat in de spot gebruikt wordt).
De lichtbundel van de fresnel kan in grootte worden aangepast.

De **Fresnel** is van de **PC** te onderscheiden door:

- Kortere behuizing
- Geribbelde lens
- Aanduiding **F** aan de zijkant van de lamp

Profiel – 600 Watt.

De lichtbundel van de **profiel** kan niet door middel van de lens in grootte worden aangepast. Alleen de scherpte van de lichtbundel kan worden ingesteld.

Zoom-profiel – 600 Watt.

De lichtbundel van de **zoom-profiel** kan in tegenstelling tot de **profiel** wel in grootte worden aangepast door middel van een lens. Ook de scherpte van de lichtbundel kan worden ingesteld.

De **zoom-profiel** is van de **profiel** te onderscheiden door:

- Langere behuizing
- 2 verstelbare lenzen

In zowel de **profiel** als zoom-profiel kan een **iris** worden geplaatst om de lichtbundel kleiner te maken.

Ophangen (ofwel inhangen) van theaterspots:

(niet noodzakelijk volledig in onderstaande volgorde)

- Los inhangen van de spots.
- Vastzetten van de ophangbeugels (g-haak of triggerclamp).
- Vastzetten van de **safety (steel)**.
- Aansluiten/bekabelen van de spots.
- Plaatsen van de **kleurfilters**, openen van de **barndoors** en **messen** volledig uittrekken.

Opruimen van de theaterspots:

(niet noodzakelijk volledig in onderstaande volgorde)

- **Kleurfilters** uit alle spots halen.
- **Barndoors** dicht en horizontaal op de spot draaien. **Messen** volledig inschuiven (om beschadiging te voorkomen).
- Kabels los: bij **profielen** en **multiparren** een knoopje in de aansluitkabel, bij **PC** en **Fresnel** spots de aansluitkabel ophangen aan het speciale clipje aan de zijkant van de beugel.
- Spots verticaal naar beneden richten.

7. Slot

Hopelijk ben je een stukje op weg in de magische wereld van de theatertechniek...

Bedankt dat je de moeite hebt genomen dit boekje door te nemen.

Bewaar het om later nog eens door te lezen.

Als je nog vragen hebt, kun je hiervoor altijd terecht bij een technicus van de Muze.

Wij staan je graag te woord en staan ook altijd open voor ideeën en tips.

Namens het technische team van de Muze veel succes met je werkzaamheden en nu alvast bedankt voor je inzet.

Sjaak van de Noort

Ronald Dirkmaat

Noordwijk, november 2007

Tekst en afbeeldingen Ronald Dirkmaat 2007
Revisie mei 2011

Instructieboek vrijwilligers theatertechniek de Muze v1.1.docx